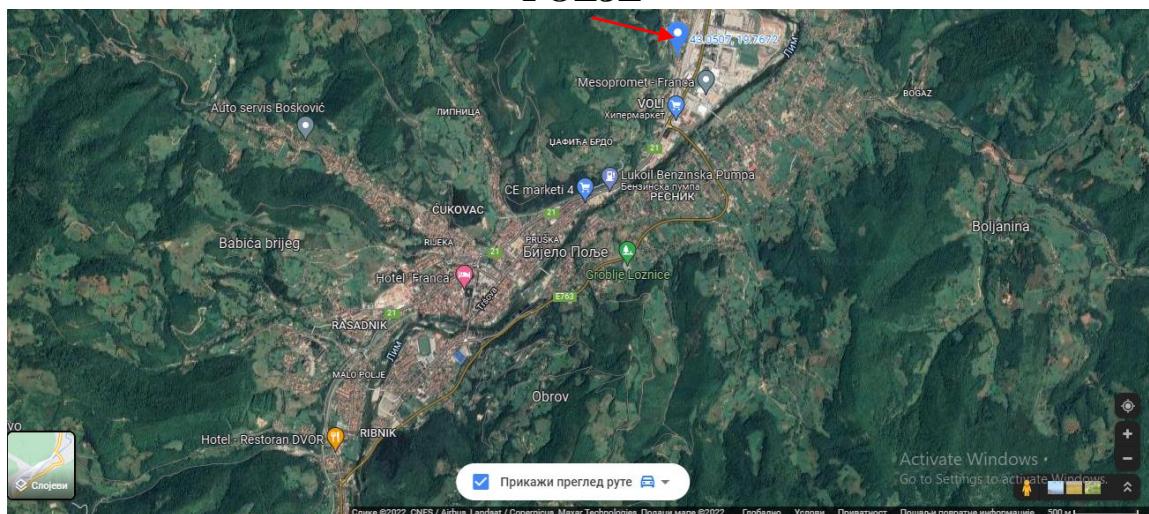


# ZAHTJEV ZA ODLUČIVANJE O POTREBI IZRADE ELABORATA O PROCJENI UTICAJA NA ŽIVOTNU SREDINU

**OBJEKTA ZA FARBANJE (KOMOROM) VOZILA I POPRAVKE  
LIMARIJE LOCIRAN NA KATASTARSKOJ PARCELI BR. 140 U  
K.O. NEDAKUSE, BIJELO  
POLJE**



**NOSILAC:**

Dušan Šunjevarić

[REDACTED] | 8400 Bijelo Polje

**LOKACIJA: UL. ĆAMILA SIJARIĆA BB, NEDAKUSI, OPŠTINA  
BIJELO POLJE**

Bijelo Polje mart, 2022. godine

## **1. OPŠTE INFORMACIJE**

### **Naziv Projekta:**

Objekat za farbanje (komorom) vozila i popravke limarije, lociran na katastarskoj parceli br. 140 u KO Nedakuse Bijelo Polje

### **Nosilac Projekta:**

Telefon : [REDACTED]  
Mobilni : [REDACTED]

### **Odgovorna osoba:**

Dušan Šunjevarić

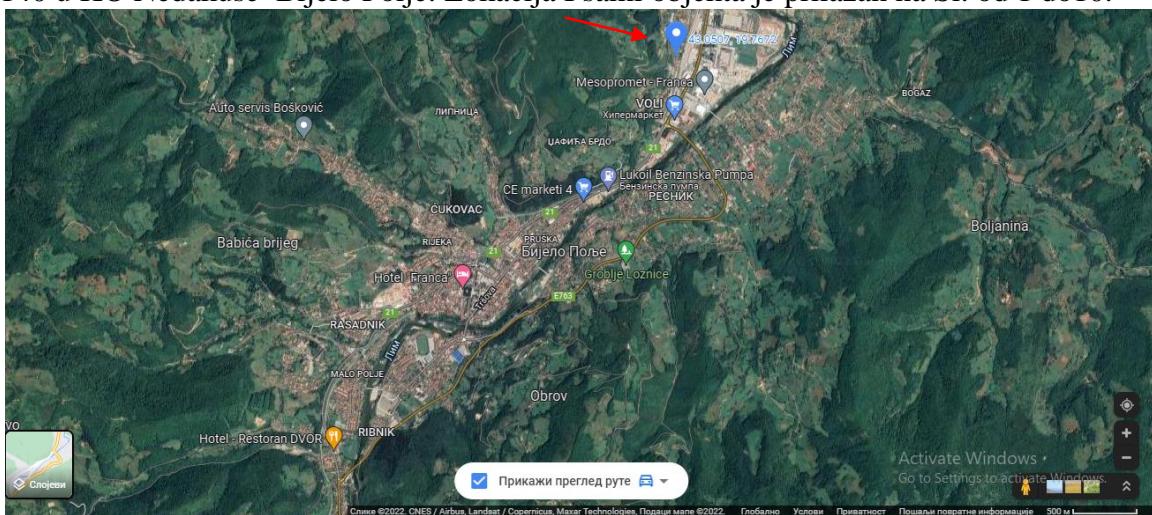
## 2. OPIS LOKACIJE

### 2.1. OPŠTI PODACI O VRSTI I NAMJENI OBJEKTA

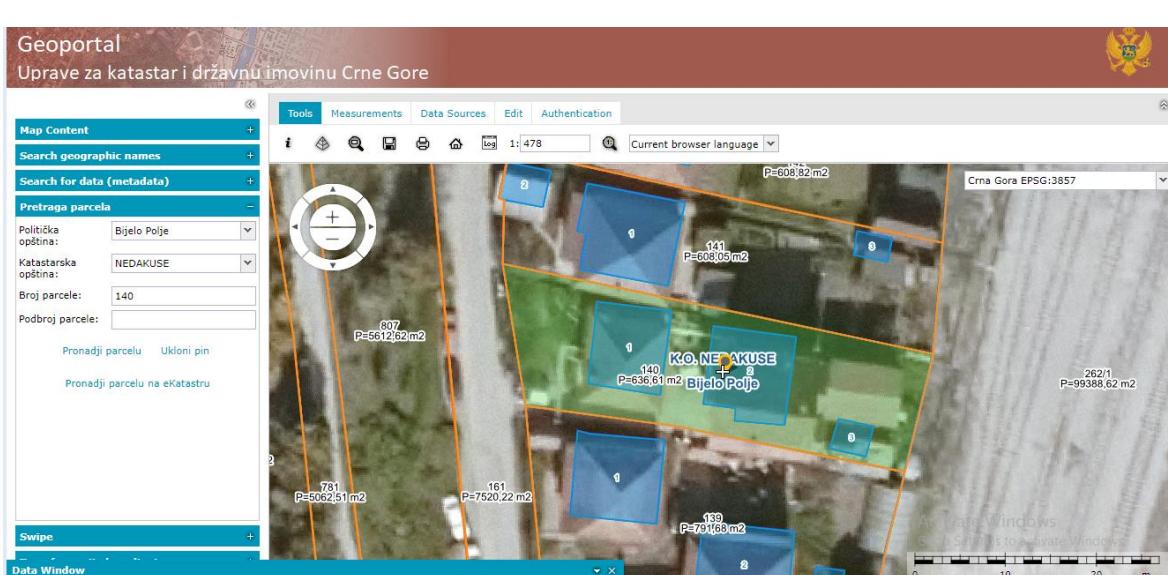
Objekat za farbanje (komorom) vozila popravke i limarije, lociran na katastarskoj parceli br. 140 u KO Nedakuse Bijelo Polje. Objekat u kome se nalazi komora je dimenzija 7,6mx6,7m. Bruto površina montažnog objekta u kom je smještena komor aza farbanje je **P=52m<sup>2</sup>**. Proces farbanja automobila se odvija u zatvorenom prostoru auto lakirerskoj komori "Spray booth Model:GL 2000-A1", uvezenoj 2014.u Crnu Goru. Proces se farbanja automobila se odvija skladu sa sistemom kvaliteta. Objekat se nalazi u Naselju Nedakuse ul. Ćamila Sijarića, Bijelo Polje.

### 2.2. OPIS LOKACIJE OBJEKTA

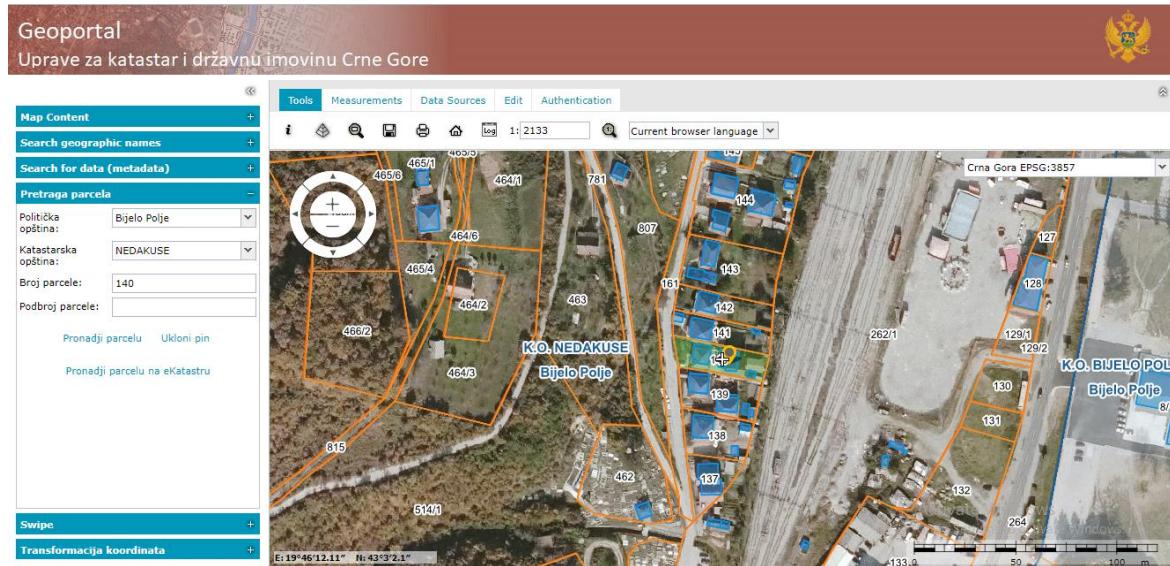
Objekat za farbanje (komorom) vozila popravke i limarije, lociran na katastarskoj parceli br. 140 u KO Nedakuse Bijelo Polje. Lokacija I sami objekta je prilazan na Sl. od 1 do 10.



Slika 1. Lokacija predmetnog projekta

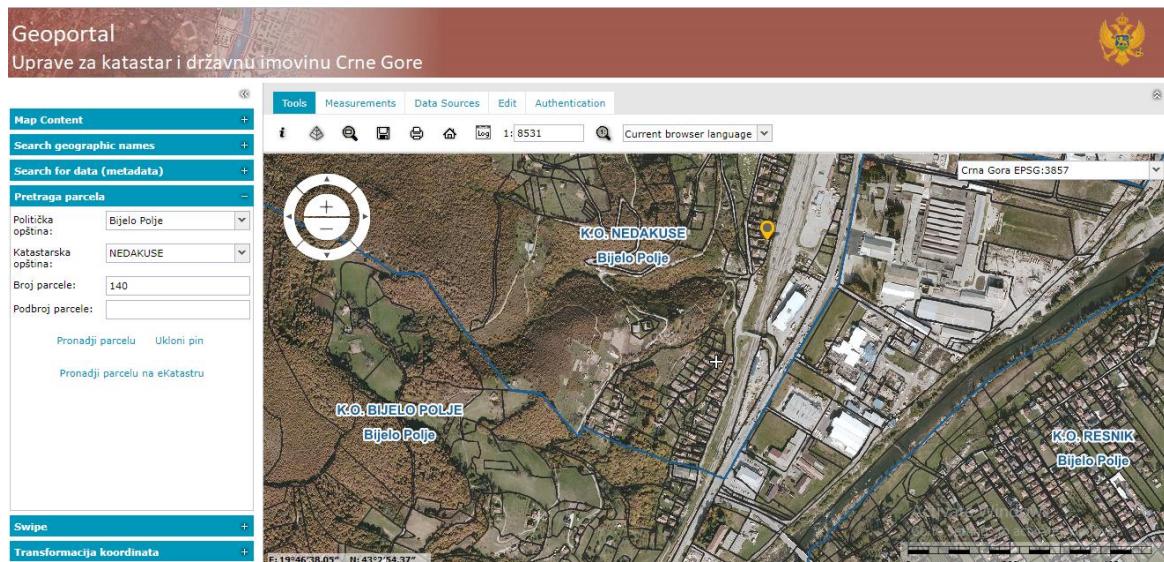


Slika 2. Satelitski prikaz lokacije predmetnog projekta



Izvor: [www.geoportal.co.me](http://www.geoportal.co.me), mart, 2022.godine

**Slika 3. Prikaz šire lokacije predmetnog projekta**



Izvor: [www.geoportal.co.me](http://www.geoportal.co.me), mart, 2022.godine

**Slika 4. Prikaz makro lokacije predmetnog projekta**

U neposrednoj blizini Objekta prolazi regionalni magistralni put Podgorica-Bjelo Polje-Beograd. Objekat je udalje od korita rijeke Lim 694m, od pruge Beograd Bar 45m, od objekta "Put Gross pekara" 151m, od mosta u Nedakusi-Margistrala 204m, od Džamije u Nedakusima 520m, Cvećare SĆEKIC 650m, od carinskog terminala 595m, od fabrike "Mesopreomet" 303 metra, od Muslimanskog groblja u Nedakusima na ulazu u naselje udaljenost objekta je 94m, od marketa VOLI 467m. Objekat je udaljen od centra grada 2,65 km. Objekat i sami prostor se nalazi na u naselju Nedakuse između pruge Beograd-Bar i lokalnog asfaltnog puta u naselju Nedakuse. Objekat je u blizini namjenske Industrijske zone u mjestu Nedakuse, u KO Nedakuse po kome je lokacija i nazvana. Nadmorska visina je oko 650 mnm. Sam tip zemljišta na lokaciji je „aluvijalno-deluvijalni“, a u jednom dijelu i smeđe kisjelo (*District cambisol*) zemljište.



**Slika 5. Izgled predmetne lokacije sa njenim okruženjem, mart 2022..godine**  
U bližoj okolini predmetnog objekta ne postoje izvorišta vodosnabdjevanja. Drugih vodnih objekata kako na lokaciji, tako i u njenoj bližoj okolini, nema.



**Slika 6. Predmetna lokacija sa njenim okruženjem, mart 2022.godine**



**Slika 7. Unutrašnjost objekta, komora sa opremom za farbanje auta, mart 2022.godine**  
Na predmetnoj lokaciji nema močvarnih djelova. Nema šumskih površina. Ova lokacija ne pripada zaštićenom području u bilo kom pogledu.



**Slika 8. Spoljašnjost objekta- ulazna vrata komore, mart 2022.**



Slika 9. Spoljašnjost objekta- ulazna vrata komore, mart 2022.



Slika 10. Pripremna prostorija za auta prije farbanja u komori, mart 2022.

### Slika 11.List nepokretnosti objekta

  
UPRAVA ZA KATASTAR  
I DRŽAVNU IMOVINU  
**PODRUČNA JEDINICA  
BIJELO POLJE**  
Broj: 105-919-1102/2022  
Datum: 14.03.2022.  
KO: NEDAKUSE

28000000021  
105-919-1102/2022

CRNA GORA  
UPRAVA ZA KATASTAR I DRŽAVNU IMOVINU

Na osnovu člana 173 Zakona o državnom premjeru i katastru nepokretnosti ("Sl. list RCG" br. 29/07, "Sl. list CG" br. 73/10, 032/11, 040/11, 043/15, 037/17 i 17/18), postupajući po zahtjevu ŠUNJEVARIĆ DARINKA, , za potrebe , izdaje se

**POSJEDOVNI LIST 336 - PREPIS**

Posjednici		Naziv - adresa i mjesto				Stvarno pravni odnos		Obim prava
Matični broj - ID 2302948285014		ŠUNJEVARIĆ JOVAN DARINKA Nedakusi Nedakusi				SOPSTVENIK - POSJEDNIK		1/1

Parcele							
Blok	Broj Podbroj RB	Pilan Skica	Potes Kultura	Klasa	Površina m <sup>2</sup>	Prihod	SP Pripis
140	10 18	POD VODICE NJIVA	2	56	0.71	26/2016 336/1	
140	10 18	POD VODICE DVORIŠTE	0	500	0.00	26/2016 336/1	
140	1 18	POD VODICE KUĆA I ZGRADA	0	76	0.00	26/2016 336/1	
Ukupno				632	0.71		

Taksa naplaćena na osnovu Tarifnog broja 1, Zakona o administrativnim taksama ("Sl.list CG, br. 18/19) u iznosu od 2 eura. Naknada za korišćenje podataka premjera, katastra nepokretnosti i usluga, naplaćena na osnovu člana 174 Zakona o državnom premjeru i katastru nepokretnosti ("Sl. list RCG" br. 29/07, "Sl. list CG" br. 73/10, 032/11, 040/11, 043/15, 037/17 i 17/18) u iznosu od 3 eura.

  
Ovlašćeno lice  
Madzgalj Rajko, dipl. pravnik

Datum i vrijeme: 14.03.2022. 10:04:14

033674

1 / 1

### 3. KARAKTERISTIKE PROJEKTA

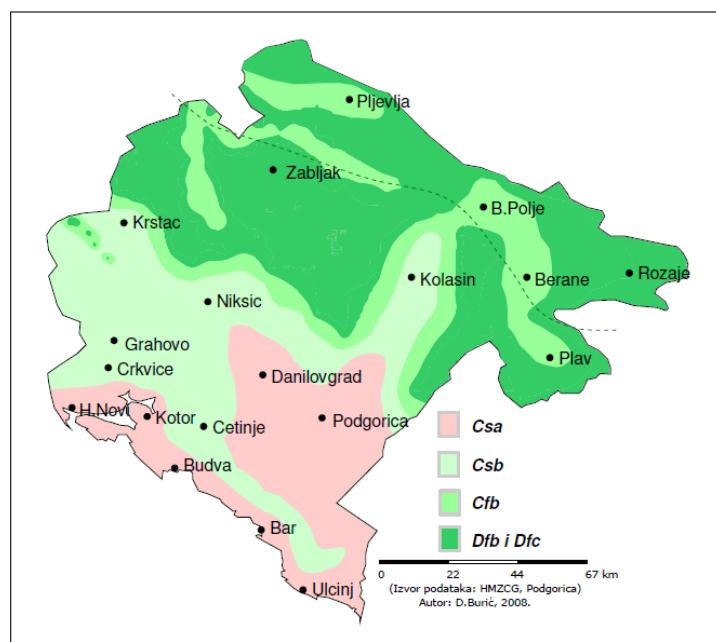
#### 3.1 Geografski položaj

Predmetna lokacija je Naselju Nedakusi Ul. Ćamila Sijarića bb. Bijelo Polje. U neposrednoj blizini Objekta prolazi regionalni magistralni put Podgorica-Bjelo Polje-Beograd. Objekat je udalje od korita rijeke Lim 694m, od pruge Beograd Bar 45m, od objekta "Put Gross pekara" 151m, od mosta u Nedakusi-Margistrala 204m, od Džamije u Nedakusima 520m, Cvećare SČEKIC 650m, od carinskog terminala 595m, od fabrike "Mesopreomet" 303 metra, od Muslimanskog groblja u Nedakusima na ulazu u naselje udaljenost objekta je 94m, od marketa VOLI 467m. Objekat je udaljen od centra grada 2,65 km. Objekat i sami prostor se nalazi na u naselju Nedakuse između pruge Beograd-Bar i lokalnog asfaltnog puta u naselju Nedakuse. Objekat je u blizini namjenske Industrijske zone u mjestu Nedakuse, u KO Nedakuse po kome je lokacija i nazvana. Nadmorska visina je oko 650 mm. Sam tip zemljišta na lokaciji je „aluvijalno-deluvijalni“, a u jednom dijelu i smeđe kisjelo (*Distric cambisol*) zemljište

#### 3.2. Klimatske karakteristike

Važan faktor za ocjenjivanje i određivanje uslova i stanja životne sredine su klima i meteorološki uslovi. Meteorološke karakteristike: temperatura, vlažnost vazduha, učestalost vjetrova, padavine, intenzitet sunčeve svjetlosti i oblačnost su osnovni faktori klime jednog područja. Crna Gora je zemlja raznovrsnosti u svakom, pa i klimatskom, pogledu. Rijetko je gdje na manjem prostoru zastupljeno više klimatskih tipova sa nekoliko podtipova i varijeteta kao što je to ovdje. To je posledica njenog matematičko-geografskog položaja (41039'-43033'N i 18026'-20021'E), raščlanjenosti i diseciranosti reljefa, premeštanja i suceljavanja vazdušnih masa razlicitih fizickih osobina, karaktera podloge i drugih faktora. Veliku ulogu u modifikovanju klime na prostoru Crne Gore imaju ogromne akvatorije Atlantika i Sredozemnog mora, kao i Evroazijsko kopno. Ova ogromna prostranstva predstavljaju izvore oblasti akcionalih centara atmosfere i vazdušnih masa, Burić i sar., 2007.

Sl.12.Klimatska rejonizacija Crne Gore po W.Köppenu na osnovu standardnog klimatskog perioda 1961-1990. godina: Cs/s' - sredozemna klima /prelazna varijanta etezijske klime/; Cf - umjereno topla i vlažna klima; Df - umjereno hladna i vlažna klima; -----granica do koje preovladava uticaj Mediterana na režim padavina

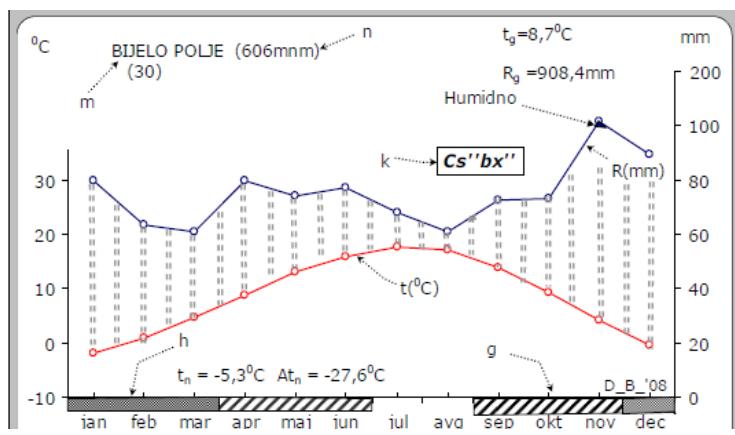


Crnoj Gori se izdvaja nekoliko klima: mediteranska, submediteranska, varijante umjereno-kontinentalne i planinske klime. Kepenova klasifikacija se donekle razlikuje od uobičajenog klimatskog zoniranja. Po Kepenovim principima, Crnogorsko primorje se karakteriše sa izrazitim mediteranskim klimatskim karakteristikama. Zetsko-bjelopavlicka kotlina pripada

Po uobičajenim klimatskim rejonizacijama (Burić i sar., 2008.) u

submediteranskoj klimatskoj zoni.

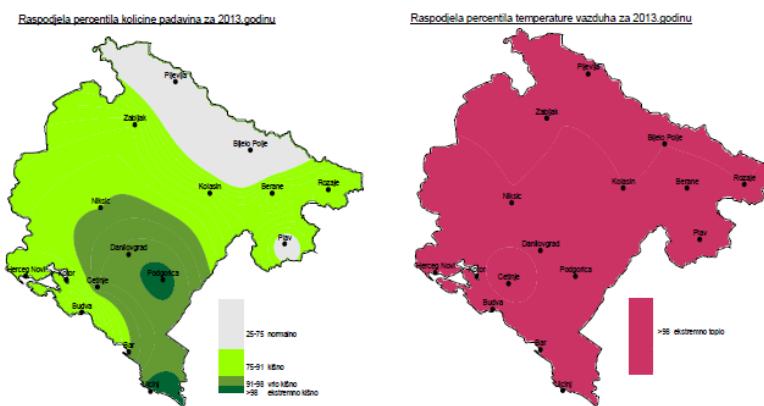
Jadransko-sredozemni i submediteranski klimatski areal pripada tipičnom sredozemnom klimatskom području (Csa). U ostalim predjelima mediteranskog pluviometrijskog režima, do oko 1000 mm, iduci ka sjeveru i sjeveroistoku zemlje varijantemediteranske klime prelaze u varijante umjereno tople i vlažne klime. (Csb,Csbx",Cs"bx"). Tipična umjereno topla i vlažna klima karakteriše Pljevaljsku kotlinu (Cfwbx). U višim planinskim predjelima kontinentalne Crne Gore, uglavnom iznad 1000 mm, klima je sve oštija. To su varijante umjereno hladne klime - Dfs"bx", Dfs"cx", Dfwbx", Dfwcx".



**Sl.13. Klimadijagram po Valteru i Kepenov Cs „bx“ podtip klime za Bijelo Polje**

I pored primjetnih nedostataka, koji se prije svega odnose na relativno veliki prag temperature vazduha, Kepenova klasifikacija klima danas, sasvim opravdano, preovladava u većini zemalja. Šegota T. (2003) istice da je to "posljedica njene egzaktnosti koja isključuje subjektivno zaključivanje bez strucne analize meteoroloških podataka". Cs"bx" – prelazna varijanta etezijske klime. Izdvojena je kao posebna varijanta zbog visine i odnosa u kolicini padavina između najvlažnijeg i najsuvljijeg mjeseca. U mjestima koja imaju ovaj podtip godišnja suma padavina je manja u odnosu na prethodne podtipove Cs klime (oko 1:2). Osim toga, odnos između najsuvljijeg i najvlažnijeg mjeseca stoji u razmjeri manjoj od 1:3, uglavnom oko 1:2 (oznaka s").

Kod prethodnih podtipova su padavine u najvlažnijem jesenjem mjesecu tri puta veće od padavina u najsuvljijem ljetnjem mjesecu (oznaka s).



**Slika 14. Raspodjelapadavina u Crnoj Gori u 2013.godini**

Dakle, kod ovog podtipa klime jača uticaj kontinentalnosti na režim padavina – Berane, Bijelo Polje, Plav. Meteorološke karakteristike 2013.godine u Crnoj Gori godine su bile: temperatura vazduha iznad klimatske normale; najtoplja godina na većem području Crne Gore; prema raspodjeli percentila temperaturavazduha se kreće u kategoriji ekstremno toplo; količina

padavina se prema raspodjeli percentilakreće u kategorijama normalno, kišno, vrlo kišno i ekstremno kišno; najkišnija godina napodručju Podgorice i Ulcinja. Srednja temperatura vazduha u 2013.god. se kretala od 7,3°C na Žabljaku do 18,2°C u Budvi, u Podgorici 17,3°C. Odstupanja srednje temperature vazduha su bila iznad vrijednosti klimatske normale (1961-1990.) i kretala su se od 1,2°C u Herceg Novom do 3°C u Rožajama, u Podgorici je za 1,7°C bilo toplije od klimatske normale. Godina 2013. je bila najtoplijia na području Bara, Ulcinja, Budve, Cetinje, Nikšića, Kolašina, Bijelog Polja, Rožaja, Žabljaka i Pljevalja. Količina padavina izmjerena u 2013.god. se kretala od 829 lit/m<sup>2</sup> u Pljevljima do 4311 lit/m<sup>2</sup> na Cetinju, u Podgorici je izmjereno 2427 lit/m<sup>2</sup> što je za 47% veća

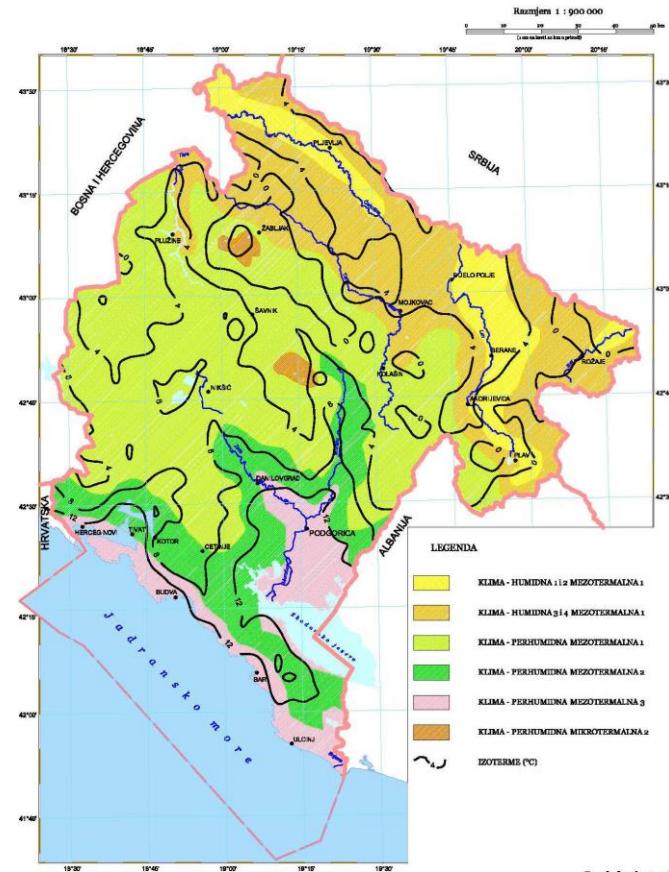
### **Sl.15. - Karta klimatskih zona Crne Gore,Mugoša i sar., 2007.**

količina od klimatske normale i ujedno je najveća količina padavina do sada izmjerena (dosadašnji maksimum je registrovan 2010.godine od 2357 lit/m<sup>2</sup>). Takođe je i u Ulcinju zabilježena maksimalna količina padavina od 1949 lit/m<sup>2</sup> (dosadašnji maksimum je registrovan 2010.godine od 1813 lit/m<sup>2</sup>). Odstupanja količine padavina u odnosu na klimatsku normalu su bila pozitivna i kretala su se od 3% u Pljevljima do 55% u Ulcinju, osim u Bijelom Polju gdje je registrovano za 1% manje padavina od klimatske normale. Maksimalna visina sniježnog pokrivača izmjerana je na Žabljaku 18. januara od 148 cm.

**Opština Bijelo Polje** ima umjereno kontinentalnu klimu sa jasno izraženim godišnjim dobima, pri čemu je jesen toplija od proljeća, što pogoduje sazrijevanju biljnih kultura. Bjelopoljska kotlina je okružena planinskim masivima koji utiču na klimu, pojavu temperturnih razlika, tišine, atmosferske padavine i magle u jesenjim, zimskim i proljećnim mjesecima. Prosječna temperatura u proljeće je 8,7°C, u toku ljetnji mjeseci 16,9°C, na jesen 9,4°C i u zimskom periodu 0,1°C.U vrijeme duvanja zapadnih i sjeverozapadnih vjetrova ima dosta padavina, sa godišnjim prosjekom 940 litara po m<sup>2</sup>, bez većih kolebanja u pojedinim godinama. Padavine su ravnomjerno rasporedjene u toku godine, tako da nema izrazito sušnih ili izrazito vlažnih perioda. Najviše padavina ima u novembru, a najmanje u maju. Sa povećanjem nadmorske visine raste i količina padavina, tako da ogranci Bjelasice dobijaju oko 1.500 mm padavina godišnje. Godišnji prosjek je 109 kišnih, 21 sniježnih, 23 vedrih i 135 oblačnih dana.

### **Insolacija (količina sijanja sunca,izražena u časovima)**

Srednja godišnja vrijednost insolacije - sume osunčavanja iznosi 1.635,3 časova. Srednji mjesečni maksimum je u julu mjesecu i iznosi 228,4 časova, a minimum je u decembru sa 39 časova.



## **Temperatura vazduha**

Sa porastom nadmorske visine temperatura vazduha opada, prosječno za  $0,6^{\circ}\text{C}$  na 100m (temperaturni ili termički gradijent). Vrijednosti termičkog gradijenta zavise od postojeće sinoptičke situacije. Najveće vrijednosti ima pri adiabatskim procesima - termičkim ili dinamičkim ( $10^{\circ}\text{C}/100\text{m}$ ). Nadmorska visina ima uticaja i na ostale meteorološke elemente i pojave. Srednja vrijednost temperature u proljeće iznosi  $8.7^{\circ}\text{C}$ , tokom ljeta  $16.9^{\circ}\text{C}$ , jeseni  $9.4^{\circ}\text{C}$  a u zimskom periodu  $0.1^{\circ}\text{C}$ . Jeseni su toplige od proljeća što pogoduje sazrijevanju biljnih kultura. Za bjelopoljsku kotlinu u toku zime karakteristične su temperaturne inverzije, tj. niže temperature u dolini Lima i njegovih pritoka u odnosu na brdsko-planinski obod.

## **Vlažnost vazduha (količina vodene pare u atmosferi)**

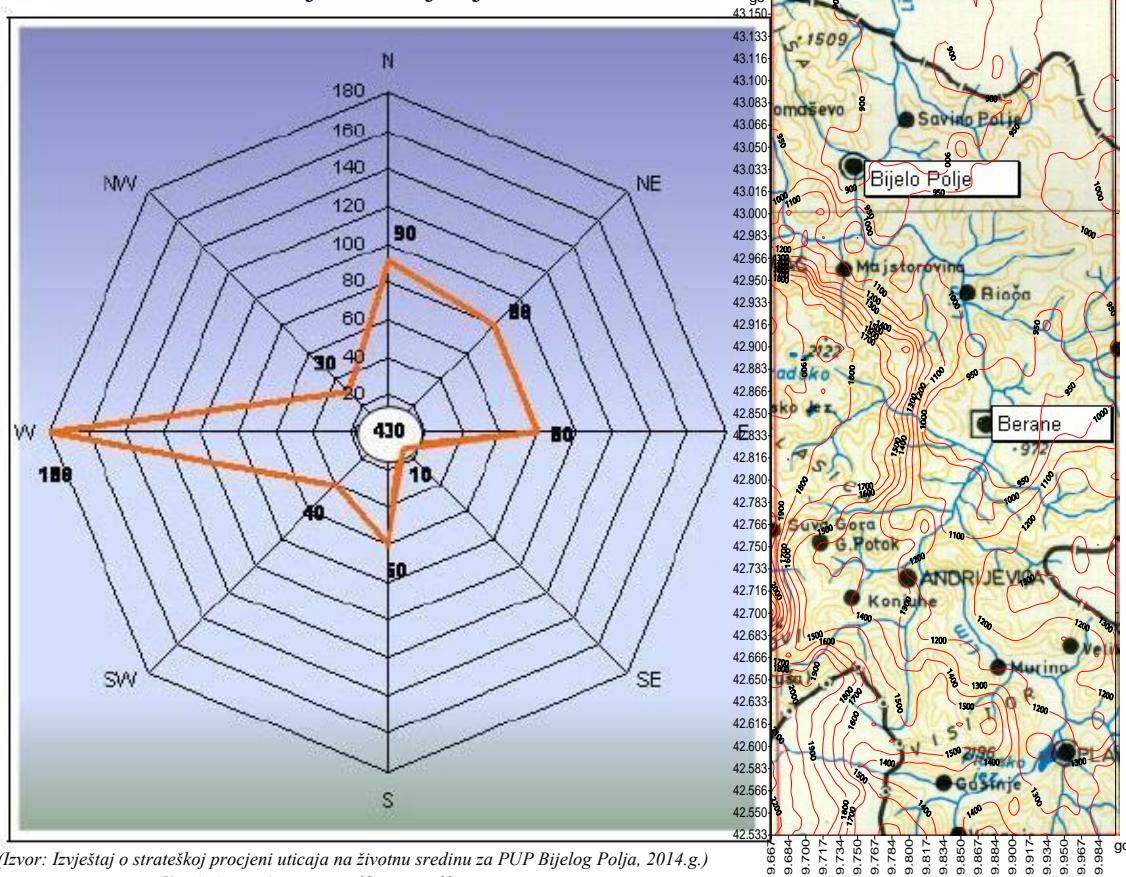
Vlažnost vazduha predstavlja jedan od najvažnijih klimatskih elemenata. Od njene količine direktno zavisi pojava padavina. Vlažnost vazduha izražava se u procentima. Veoma suv vazduh ima vrijednost ispod 55%, suv između 55-74%, umjereno vlažan 75-90% i veoma vlažan preko 90%. Relativna valažnost vazduha u opštini Bijelo Polje veća je zimi nego ljeti dok na planinama ljeti raste sa visinom. Srednja godišnja vrijednost vlažnosti vazduha iznosi 77.3%, maksimum je u decembru 84.1%, dok je minimum u julu 72.6%. Bjelopoljska kotlina je okružena planinskim masivima koji utiču na klimu grada, pojave temperaturnih inverzija, tišine, česte sniježne padavine, magle i dr. Magle se javljaju u zimskim mjesecima, mada su jutarnje karakteristične i u ostalim godišnjim dobima, kao i u julu i avgustu. Za Bijelo Polje su karakteristične tzv. magle mrazeva. Javljuju se zimi prilikom niskih temperatura vazduha i u prisustvu niske inverzije. Obično zahvataju male naseljene površine u gradu. Njihovo obrazovanje vezano je za jutarnje časove, kada se u vazduhu pojavljuje velika količina jezgara kondenzacije. Tokom dana, kada poraste temperatura, ove magle slabe ili u potpunosti isčezaaju. Ukoliko tokom dana više oslabe one se obnavljaju u večernjim satima što u kontinuitetu može da se ponovi i po nekoliko dana. Najveća čestina pojave magli vezana je za noćne časove kada su najpovoljniji uslovi za obrazovanje radijacionih magli. Minimum čestina je uočen uposlepodnevnim časovima kada je i najmanja relativna vlažnost vazduha. Godišnji hod magli znatno zavisi od geografskih uslova. Magle se češće javljaju u jesen, i one smanjuju efektivno izračivanje aktivne apsorpcione površine pa otuda i njihov pozitivan uticaj na razvoj biljnih kultura. Naime, one mogu da spriječe prekomerno opadanje temperature biljaka tokom noći. Tokom dana više oslabe a obnavljaju se u večernjim satima, što u kontinuitetu može da se ponovi i po nekoliko dana.

## **Atmosferske padavine, pluviometrijski režim/godišnji prosjek padavina**

Godišnji prosjek padavina iznosi  $940 \text{ l/m}^2$ . Nijesu evidentirana veća kolebanja u pojedinim godinama. Padavine su ravnomjerno raspoređene tokom godine, osim u vrijeme duvanja zapadnih i sjeverozapadnih vjetrova, ovo područje karakteriše povećana količina padavina. Prosječno, najviše padavina ima u novembru, a najmanje tokom maja mjeseca. Tokom godine u prosjeku ima 109 kišnih, 21 sniježnih, 23 vedrih i 135 oblačnih dana. Maksimalna godišnja visina snježnog pokrivača, koja je izmjerena 2005.god. iznosila je 2.23 m. Snježni pokrivač traje oko pet mjeseci. Uz povećanje nadmorske visine, raste i količina padavina, tako da na obroncima Bjelasice, količina padavina iznosi i do 1.500 mm godišnje.

## Vjetrovitost

Smjer vjetrova je veoma važan elemenat klime, zavistan od promjena vazdušnog pritiska, reljefa i dr. klimatskih elemenata. Smjer duvanja vjetra



(Izvor: Izvještaj o strateškoj procjeni uticaja na životnu sredinu za PUP Bijelog Polja, 2014.g.)

Sl.16. Klimatološka ruža

Slika 17. Raspodjela padavina tok-Lima, Spalević, 2000.

u velikoj mjeri zavisi od konfiguracije terena. Vjetrovi u bjelopoljskoj regiji najčešće duvaju sa zapada (180 %), sjevera (90%), sjevero istoka i istoka (po 80%), jugozapada (40%) i jugoistoka (10%). Tišina je, zbog kotinskog položaja dosta velika i iznosi 440%, Gradsko naselje ima visok godišnji procenat tišine. Gledano po mjesecima, sjeverac najčešće duva u januaru, maju i julu. Zapadni vjetar u martu, aprilu i decembru. U vrijeme duvanja zapadnih i sjeverozapadnih vjetrova ima dosta padavina, a za vreme juga temperature vazduha rastu. Planine i planinski lanci koji okružuju Bjelopoljsku kotlinu, naročito one koje se pružaju približno u pravcu istok-zapad štite kotlinu od hladnih vjetrova. Prikazano Sl.16. izdvajaju se tri zone: gornji tok (I zona), srednji (II zona) i donji tok (III zona). U gornjem toku Gusinje, Plav, Murino, Andrijevica godišnja količina padavina je preko 1000 l/m<sup>2</sup> u srednjem toku (Berane do ispred Bioča) godišnja količina je oko 1000 l/m<sup>2</sup> i donji tok od Bioča do Savina Polja (do izlaza iz CG) godišnja količina je ispod 1000, do 850 l/m<sup>2</sup>.

Posmatrana lokacija, u mjestu Ribarevine-Bijelo Polje, sjeverna Crna Gora, pripada zoni umjereno kontinentalne klime.

### 3.3. PEDOLOŠKE, GEOMORFOLOŠKE, GEOLOŠKE I HIDROGEOLOŠKE KARAKTERISTIKE TERENA

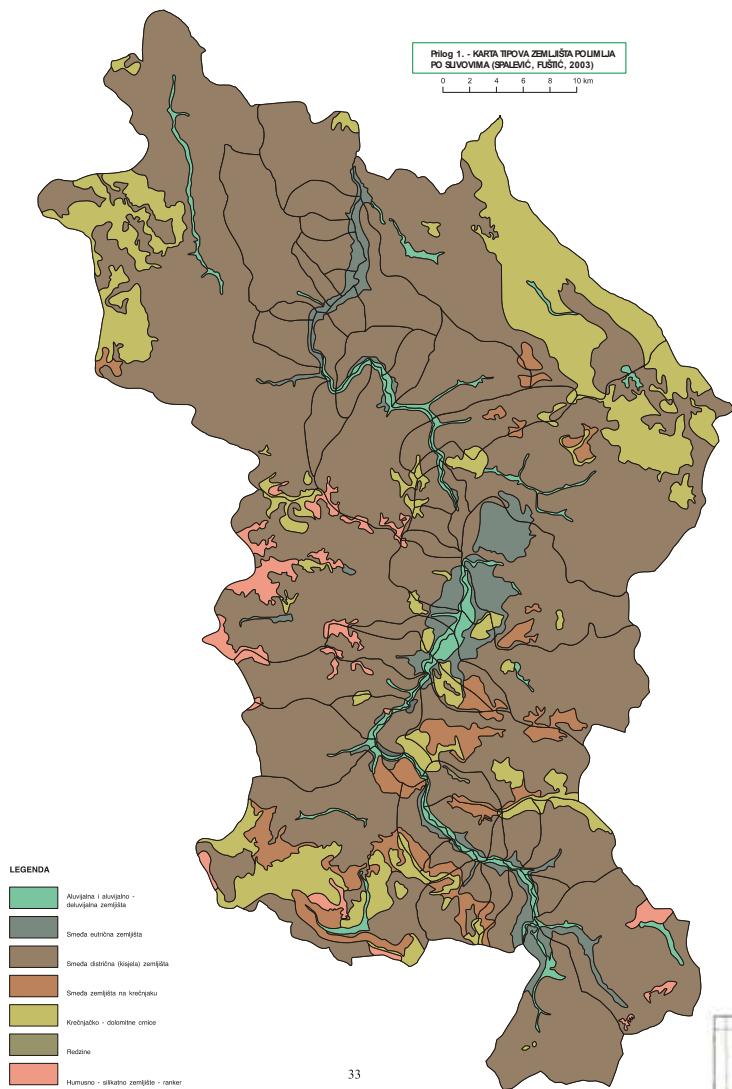
#### Pedološki pokrivač

Na području opštine Bijelo Polje najzastupljenija su smeđe kisjela zemljišta, na oko 70% teritorije opštine, u manjoj površini planinske crnice, i neznatno, uz riječne tokove, aluvijalna zemljišta i smedja zemljišta na šljunku. Karakteristična je pojava i močvarnoglejnog zemljišta. Na obrazovanje zemljišta uticali su, geološka podloga, brdsko-planinski reljef, klimatske prilike, vegetacija i čovjek. Područje Opštine Bijelo Polje karakterišu, na malom prostranstvu, kvartarne stijene, mezozoik sa trijasom i jurom i paleozoik, dok se obod sastoji od stijena paleozojske starosti.

Stijenske mase najčešće čine škriljci sive i crne boje, dok je dno kotline sastavljeno od stijena kvartalne starosti. Gornja terasa rijeke Lim, zasuta je poluvijalnim i deluvijalnim sastojcima koju čine pjeskovita i prašinasta glina i šljunak, čiji su slojevi slabo povezani. Paleozojske su starosti. Na srednjoj terasi rijeke Lim je najvećim dijelom pozicionirana Opština Bijelo Polje, ona je i najrasprostranjenija. Sastoji se od: pijeska, malo prašinastog i zaglinjenog i šljunka slabo sortiranog, različite granulacije.

Donja terasa Lima ima iste sedimente, kao i srednja terasa. Tektonska zona kojoj pripada teritorija opštine Bijelo Polje definisana je kao Pljevaljska zona. Karakteristična je po tome što ovu geotektonsku jedinicu, posebno na terenima opštine Bijelo Polje izgradjuju paleozojski flišoliki sediment, oko Ljepešnice, Ljuboviđe i Lima. Iako paleozojski kompleks u centralnom dijelu terena opštine Bijelo Polje izgleda "umireno" on je veoma ispresijecan rasjedima u svim smjerovima i na mnogo mjesta "probijen" eruptivima. Deluvijum (d) je veoma malo zastupljen na terenu opštine Biljelo Polje. To je nekoliko malih areala pri južnoj granici opštine i nešto veće površine kod Radojeve Glave. Srednjetrijaskie stijene (T2) najvećim dijelom sa krečnjacima, rožnjacima i dolomitima i manjim dijelom, krečnjacima, dolomitima i brečama, zastupljeni su u kranjem zapadnom i krajnjem istočnom dijelu teritorije opštine Bijelo Polje. Paleozojske stijene su zastupljene kao perm (P1,2), karbon (C2,3) i karbon-perm (C,P). Oni ogradiju centralni i najveći dio teritorije opštine Bijelo Polje. Karbon permske stijene uglavnom su sastavljene od metapješčara i škriljaca.

Aluvijalna ravan izgrađuje znatan prostor sa lijeve i desne strane Lima. Podinu aluvijalnim sedimentima čini pješčari i listasti škriljci slabo razuđene gornje površine. Neravnine u paleoreljevu zapunjene su grubozrnim aluvijalnim nanosom. Korito Lima je plitko, relativno ravno na ukpnoj širini, usjećeno (3.5-4.0m) u aluvijalne i sedimente paleoreljeta. To ukazuje na neotektonsku aktivnost područja, odnosno spuštanja erozione baze rijeke Lima što je za posledicu imalo da se Lim usjeca u već formiranu aluvijalnu ravan.



Predmetna lokacija i parcela zemljišta, na potesu Nedakusi, Bijelo Polje koja je predmet Elaborata, nalazi se na području Opštine Bijelo Polje, naselju Nedakusi,, na nadmorskoj visini od 650 m.n.v. Izlaskom na lice mjesta, utvrđeno je da na terenu na kojem je locirana parcela nema izrazitijeg nagiba. Šire područje predmetnog projekta karakteriše zemljište koje i aluvijalno deluvijalnom tipu zemljišta a dijelom u smeđem kisjelom tipu.

**Slika 18. Pedološka karata Sliva rijeke Lim, Spalević i Fušić, 2003.**



**Slika 19. Karta seizmičke rejonizacije teritorije Crne Gore sa granicom opštine Bijelo Polje (Glavatović, 2005.).**

### Geoseizmičke karakteristike, seizmička povredivost/seizmički rizik

Prema stabilnosti, tereni na prostoru bjelopoljske opštine su svrstani u: (i) stabilne, (ii) uslovno stabilne i (iii) nestabilne. Stabilni tereni su oni, koji imaju postojana svojstva stijenskih masa, pri izvođenju radova na njima. To su poluvezani i nevezani sedimenti koji čine ravničarski dio terena. Uslovno stabilni tereni su oni gdje svako zasjecanje, kvašenje i novo opterećivanje može izazvati deformacije reljefa. U pregledu seizmičnosti područje Opštine Bijelo Polje svrstava se u 7 - 8 stepeni seizmičnosti, pri čemu koeficijent ubrzanja, za period od sto godina, iznosi 0.063

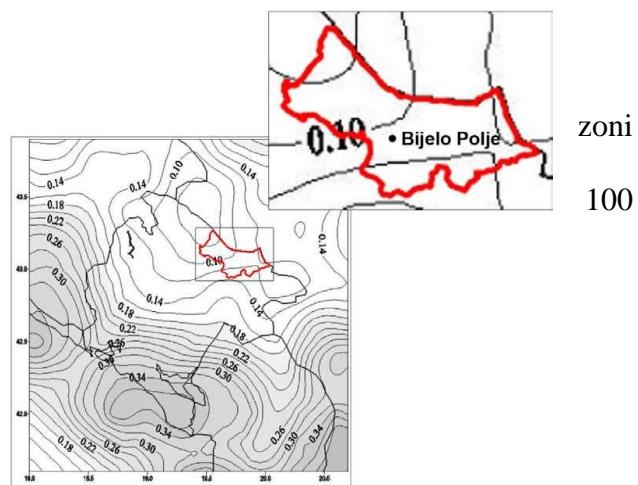
$\text{cm/s}^2$ . Nestabilne padine, strmi odsjeci, tereni sa visokim nivoom podzemnih voda su seizmički više ugroženi.

Seizmičkom rejonizacijom, kroz koncipiranje i primjenu seizmoloških i odgovarajućih geoloških kriterijuma ocjene seizmičke opasanosti teritorije Crne Gore, utvrđene su zone različitih seizmičkih svojstava. U regionalnom smislu, to je definisanje seizmičkih parametara na osnovnoj stijeni. Rezultat je karta seizmičke rejonizacije. Teritorija opštine Bijelo Polje se prema ovoj karti seizmičke rejonizacije teritorije Crne Gore, nalazi većim dijelom u 7-og i nešto manjim dijelom u zoni 6-og, osnovnog stepena seizmičkog intenziteta u godina (Izvor: EMS-98 skala intenziteta).

**Sl.20. Karta očekivanih maksimalnih horizontalnih ubrzanja tla za povratni period od 475 godina (što je po EUROCOD-u 8 standardni period u Evropskoj Uniji), sa vjerovatnoćom realizacije od 70 % za teritoriju Crne Gore. Ubrzanje je izraženo u djelovima gravitacionog ubrzanja Zemlje (g) (Glavatović, 2005.)**

Prema karti očekivanih maksimalnih horizontalnih ubrzanja tla za povratni period od 475 godina (što je po EUROCOD-u 8 standardni period u Evropskoj Uniji), sa vjerovatnoćom realizacije od 70 % za teritoriju Crne Gore, ubrzanje je izraženo u djelovima gravitacionog ubrzanja Zemlje (g) (Glavatović, 2005.) Seizmički hazard na teritoriji opštine Bijelo Polje, ili seizmički parametri na osnovnoj stijeni, su amplituda kretanja tla (ubrzanje tla, brzina oscilovanja ili intenzitet zemljotresa), povratni period vremena i vjerovatnoća pojave takvog zemljotresa. Znači, seizmički hazard je vjerovatnoća pojave, u određenom vremenskom periodu i na određenom mjestu zemljotresa određenih karakteristika, koji će se manifestovati na terenu određenim nivoom maksimalnog ubrzanja tla ili intenziteta zemljotresa. Sumiranjem rezultata dobijena je Karta seizmičke rejonizacije, koja izražava očekivane maksimalne intenzitete ili horizontalna ubrzanja u uslovima srednjeg tla, ili čvrste stijene, za određeni povratni period. Kod nas je u upotrebi Karta očekivanih maksimalnih horizontalnih ubrzanja tla za povratni period od 475 godina, sa vjerovatnoćom realizacije od 70% za teritoriju Crne Gore. Prema EUROCOD-u 8, ovo je standardni period u Evropskoj Uniji. Očekivana maksimalna ubrzanja na osnovnoj stijeni za područje Bijelog Polja sa Tomaševom je 0,045 (za period od 50 god.), 0,063 (za period od 100 god.), 0,089 (za period od 200 god.) i 0,8-0,12 za 475 godina sa vjerovatnoćom realizacije od 70%.

Seizmičnost ovog kraja, iako je ovo jedan od stabilnijih prostora Crne Gore, obavezuje usklađivanje građevinarstva i razvoja drugih djelatnosti sa poznatim stanjem i obavezno ga je u svemu uskladiti sa važećim propisima i principima za antiseizmičko projektovanje i građenje, u cilju smanjenja seizmičkog rizika na prihvatljiv nivo, a shodno Zakonu o uređenju prostora i izgradnji objekata (Sl.list RCG., br. 51/08, Sl.CG br.:40/10,34/11,40/11,47/11,35/13,39/13.).



## **Naseljenost, koncentracija i demografske karakteristike**

Bijelo Polje se nalazi u sjeveroistočnom dijelu Crne Gore, u dolini rijeke Lim. Okružena Bjelasicom (2137 m.n.v) Lisom (1509 m.n.v) ova opština je površine 924 km<sup>2</sup>, smještena je na 575 metara nadmorske visine. Grad se nalazi na položaju od 43.04° N 19.75° E.

Broj stanovnika u Opštini Bijelo Polje je konstantno rastao do 1981. godine, da bi nakon toga uslijedio pad. Prema popisu iz 2011. godine, ukupan broj stanovnika na teritoriji opštine Bijelo Polje iznosi 46.051, što čini 7,43% ukupne crnogorske populacije.

Gustina naseljenosti je 49,8 stanovnika/km<sup>2</sup>, što je znatno manje od crnogorskog prosjeka a, istovremeno, dva puta više od prosječne naseljenosti sjevernog regiona.

Ukupan broj domaćinstava, prema istom popisu, iznosi 13.199, što je za 89 domaćinstava manje u odnosu na 2003. godinu. Indikatori prirodnih kretanja stanovnika, kao što su prirodni priraštaj i vitalni indeks su, u periodu između dva posljednja popisa, bili pozitivni, ali indikatori mehaničkih (migracionih) kretanja su bili značajniji i nadmašili pozitivne efekte, tako da je rast po pozitivnim indikatorima od 1.273 izgubljen u rastu negativnog od 5.506, što je rezultiralo smanjenjem broja stanovnika za 4.233. Negativan demografski trend po osnovu migracionih kretanja odnosi se na:

- Migracije u druga područja Crne Gore
- Migracije van Crne Gore.

Po zadnjem popisu u Bijelom Polju ima 137 naselja, od kojih je 18 u urbanom, a 119 na seoskom području. U urbanim naseljima živi 15.400 stanovnika ili 33,44%, a u ruralnim 30.651 ili 66,56%. Prosječna starost stanovništva u opštini Bijelo Polje iznosi 36,1 godinu. Na području Nedakusa, tačnije na samoj lokaciji Industrijskoj zoni u Bijelom Polju nakon finalizacije projekta, ne očekuje se uvećanje stanovništa.

## **Privredni i stambeni objekti**

Veći stambeni objekti ne karakterišu predmetnu lokaciju, jer se radi o vanurbanom, tačnije ruralnom području. Predmetna parcela (*Sl.1 i 2.*) se nalazi na nadmorskoj visini od 650 m.n.v.. Lokacija projekta je takva da neposrednoj blizini Objekta Dušana Šunjevarića prolazi magistralni putem Podgorica-Bjelo Polje-Beograd, U blizini je i pruga Beograd-Bar. U širem okruženju, sa lijeve i desne strane magistralnog puta se nalazi određeni broj privrednih objekata.

## **Infrastrukturni objekti**

Najznačajniji infrastrukturni objekat ove lokacije je put Podgorica-Bjelo Polje-Beograd i pruga Beograd-Bar. U okolini predmetnog projekta se ne nalaze ostali važniji infrastrukturni objekti opštine Bijelo Polje.

### 3.4. MATERIJALNA I KULTURNA DOBRA

Na samoj lokaciji, kao ni u njenom bližem okruženju ne postoje zaštićeni objekti i objekti kulturno-istorijske baštine. U daljem okruženju ovjekta postoje kulturna dobra. Udaljenost kulturnog dobra I kategorije crkve Svetog Nikole je 2,6 km vazdušne linije, a crkve Sv.Petra i Pavla oko 2,5 km vazdušne linije od same lokacije, dok od kulturnog dobra II kategorije Đžamije u Gornjoj mahali udaljenost je oko 2,4 km vazdušne linije. Predmetni objekat ih neće ugroziti. Na prostoru opštine Bijelo Polje registrovano je ukupno šest kulturnih dobara i svi pripadaju sakralnoj arhitekturi. Do izvršenja kategorizacije u skladu sa Zakonom o zaštiti kulturnih dobara, može se prema nalazima Zavod za zaštitu spomenika kulture-Cetinje, konstatovati da dva kulturna dobra pripadaju prvoj kategoriji, tri drugoj i jedan trećoj kategoriji

- I kategorija :
- crkva Sv. Nikole, Nikoljac,
- crkva Sv. Petra,
- II kategorija:
- crkva Sv. Nikole, Podvrh,
- Voljavac - Bogorodična crkva, Bistrica,
- crkva Sv. Jovana, Zaton,
- III kategorija:
- Đžamija - Gornja Mahala.

Istorijske prilike Bijelog Polja karakterisane su kroz relativno veliki broj arheoloških i kulturnih spomenika, na osnovu čega se stiče utisak o stalnoj naseljenosti i kontinuitetu istorijskih i kulturnih zbivanja na užem dijelu Bijelog Polja i njegovoširoj okolini. Arheološka istraživanja po tvrduju da je Bjelopoljski kraj naseljen još u neolitu.

U selu Majstorovina, kod Bijelog Polja, pronađena je kamena sjekira iz Neolita. Ostaci materijalne kulture pronađeni su i u selu Bijedići, koji potiču iz Bronzanog doba. U selu Ostrelju pronađene su dvije sjekire, takozvanog, "Jadranskog tipa".

U Rakonjama, naselju Bijelog Polja, 1975. pronađena je kamena glaćana sjekira, koja datira iz Srednjeg bronzanog doba. Ostaci ilirskorimskih skulptura nadjeni su na lokalitetu Crkve Svetog Bogoroda u Voljavcu.

Takođe, pronađeni su i tragovi "kulturnog mjesta" u Zatonu 15 km od Bijelog Polja i nadgrobni spomenici u Dubovu. U naselju Pruška pronađen je bakarni rimski novčić cara Probusa iz vremena druge polovine 3. vijeka.

Na lokalitetu "Latinsko groblje" postojale su nadgrobne ploče iz vremena 2/3. vijeka Nove ere, gdje pred Ilirskim ratom otkriven je na ovom lokalitetu žrtvenik sa natpisom od čvrstog bijelog kamena, podignut rimskom božanstvu Herkul. Ovaj žrtvenik se danas čuva u Crkvi Svetog Nikole. Na predmetnoj lokaciji nisu registrovana nepokretna kulturna dobra.

Uvidom u raspoloživu dokumentaciju utvrđeno je da na lokaciji nema vidljivih ostataka materijalnih i kulturnih dobara koji bi ukazivali na moguća arheološka nalazišta. Iz naprijed konstatovanog, može se zaključiti da nisu potrebne dodatne mjeru zaštite niti uslovi uređenja prostora sa stanovišta zaštite prirodnih dobara i nepokretnih kulturnih dobara. Obaveza nosioca projekta je da ukoliko prilikom izvođenja radova najde na ostatke materijalnih i kulturnih dobara obustavi radove i o tome obavjesti nadležni lokalni ili republički organ za zaštitu spomenika i kulturnih dobara.

### **3.5. OSNOVNE KARAKTERISTIKE PROJEKTA- PROJEKAT: OBJEKAT ZA FARBANJE (KOMOROM) VOZILA I POPRAVKE LIMARIJE LOCIRAN NA KATASTARSKOJ PARCELI BR 140 U KO NEDAKUSE BIJELO POLJE**

Objekat za farbanje (komorom) vozila i popravke limarije, lociran na katastarskoj parceli br. 140 u KO Nedakuse Bijelo Polje. Objekat u kome se nalazi komora je dimenzija 7,6mx6,7m. Bruto površina montažnog objekta u kom je smještena komor aza farbanje je **P=52m<sup>2</sup>**. Proces farbanja automobila se odvija u zatvorenom prostoru auto lakirerskoj komori "Spray booth Model:GL 2000-A1", uvezenoj 2014.u Crnu Goru. Proces se farbanja automobila se odvija skladu sa sistemom kvaliteta, tako da ne utiče na životnu sredinu. Objekat se nalazi u naselju Nedakuse, u ul.Ćamila Sijarića bb, opština Bijelo Polje.

#### **Osnovni podaci o komori:**

Model br. GL-2000-A1

Režim grijanja Diesel

Tretman maglom boje Suvog tipa

Stanje - korištena

Spoljna veličina (M) 7.0Ks5.4Ks3.5

Unutrašnja veličina (M) 6.9Ks3.9Ks2.7

Protok vazduha (M3/H) 24000

Unutarnja brzina vazduha bez opterećenja (M/S) 0,25-0,3

Snaga (Kv) 14

Vehical Suited

Salonska kola

Sistem grijanja Dizel gorionik marke Riello

Rasveta LED

Boja Crvena Bela Narandžasta Plava

Transportni paket Gvozdeni okviri i kartoni

Specifikacija 20GP

Zaštitni znak GL

Porijeklo Guangdžou, Kina

HS kod 841989909

Kapacitet proizvodnje 800sets/month



Izvor: <https://gzguangli.en>

### Sl.21. Prikaz komore za farbanje

#### Opis proizvoda

GL2000-A1 kabina za farbanje (6,9\*3,9\*2,7 mm)

#### Opis proizvoda

Funkcija kabine za farbanje GuangLi

Tehničke specifikacije GL2000-A1

Spoljna veličina(m)(DkŠkV) 7,0×5,4×3,5

Unutrašnja veličina(m)(DkŠkV) 6,9×3,9×2,7

Protok vazduha (m<sup>3</sup>/h) 24000

Brzina vazduha u praznom hodu (m/s) 0,25-0,3

Snaga (kv) 14

Prilagođavanje dostupno

Za Limuzine - prilagođena vozilu



Izvor: <https://gzguangli.en>

## Sl.22.Osnovni djelovi komore za farbanje

Kratak opis Objekta Komore za farbanje auta GL-2000-A1

Zidni panel: sendvič stil, čelični lim u boji + kamena vuna, EPS za opciju.

Podrum: postolje od čelične konstrukcije, 3 reda venskih dasaka, 2 reda rešetke

Usisni ventilator: 24000m<sup>3</sup>/h protok vazduha

Izduvni ventilator: 24000m<sup>3</sup>/h protok vazduha

Konvertor amortizera za farbanje i pečenje: drajver cilindra

Izmenjivač toplice: nerđajući čelik otporan na toplotu, cirkulacijsko grejanje.

Gorionik: RIELLO /G20

Plafonski filter: postavljena šarka i okvir filtera

Gornje svetlo: 10 kompleta

Bočno svetlo: 8 kompleta

Kontrolna kutija: uvezene komponente, prekidač za osvetljenje, prskanje, prskanje sa povišenom temperaturom, pečenje, temperatura pečenja, podešavanje vremena, indikator kvara, zaustavljanje u nuždi, regulator temperature, kontroler ograničenja temperature, merač pritiska vazduha, alarm za kvar;

Prskanje na konstantnoj temperaturi.

Ukupna snaga: 18V

### Tehnologija procesa

Redoslijed rada kod lakiranja/farbanja automobile uključuje sljedeće korake:

- demontaža elemenata koji sprečavaju pristup skrivenim šupljinama. Dijelove koji se neće farbatи pokriti izolacijskim materijalom (kamuflacijski papir, novine, film);
- odmašćivanje površine, uklanjanje bitumenskih mrlja;
- uklanjanje starog sloja boje sa područja popravke (poželjno je kitovati "goli" metal), matiranje cijele površine;
- kit, nakon čega slijedi brušenje i davanje elementa tijela prirodnim oblicima;

- ponovno nanošenje kita (jednom je gotovo nemoguće savršeno iznijeti avion);
- nanošenje razvijajućeg sloja i ponovno brušenje;
- primjena tla;
- pranje tla (trljanje na metal ili kit se prekriva drugim slojem zemlje);
- odmašćivanje;
- nanošenje potrebnog broja slojeva osnovne boje;
- površinsko lakiranje;
- završno poliranje.

**NAPOMENA:** *U svim fazama rada obavezno koristite ličnu zaštitnu opremu (zaštitna maska sa respiratorom, rukavice).*

#### **Opis postupka farbanja automobila**

**Glavna oprema i potrošni materijal koji može biti potreban za rad na karoseriji: lak, boja;**

kompresor i potrošni materijal za njega (filteri za sakupljanje ulja i vode);

mješavina prajmera;

brusni papir različitih veličina zrna;

kit;

rukavice;

pištolj za prskanje sa mlaznicom za vrstu boje;

mlaznice za električnu bušilicu za uklanjanje laka, korozije itd.;

Sander;

lopatice;

aparat za zavarivanje;

respirator;

Građevinsko sušilo za kosu;

rukavice;

set alata za demontažu i montažu dijelova karoserije.

Prilikom farbanja cele karoserije potrebno je ukloniti staklo, kvake na vratima, farove, lajsne i druge elemente. Demontaža prije farbanja je čisto individualan proces, koji ovisi o marki automobila, dijelu i površini tretirane površine.

#### **Zavarivanje, ravnanje i karoserija**

Ako postoji ozbiljna oštećenja na karoseriji, možda će biti potrebno izrezati oštećene ploče ili njihove dijelove (na primjer, lukove krila). Nakon zavarivanja novih dijelova karoserije ili njihovih dijelova, zavarene šavove treba odmah izravnati brusilicom i brusnom pločom do nje, nakon čega ih je potrebno tretirati zaptivačem za šavove.

U većini slučajeva oštećenja se mogu ukloniti izravnavanjem pojedinih dijelova. Glavne metode ispravljanja su:

stiskanje ili povlačenje oštećenog područja;

ako je metal deformiran (rastegnut), tada se kontrakcija vrši nakon zagrijavanja područja;

Vakuumsko ravnanje bez naknadnog bojenja oštećenog područja, koristi se uz pomoć posebnih usisnih čaša na blago udubljenim područjima promjera većeg od 15 cm.

Unutrašnja strana obrađenog dijela zahtijeva obaveznu obradu anti-šljunkom, Movil ili bitumenskom mastikom, nanesenom u skladu sa zahtjevima uputstava proizvođača.

#### **Gitovanje**

U ovoj fazi, tijelo je poravnato prema svom izvornom obliku.

Za to se obično koriste sljedeći materijali:

epoksidna smola sa fiberglasom;  
kit od fiberglasa;  
meki ili tečni kit.

U osnovi, vraćanje originalnog izgleda karoserije počinje upotrebom epoksida, sa izuzetkom manjih oštećenja. Prije svake faze kitovanja, tretirana površina se suši (obično sat vremena na pozitivnim temperaturama), brusi potrebnu zrnatost brusnim papirom i odmašćuje površinu.

Rad se izvodi gumenim i metalnim lopaticama dimenzija koje odgovaraju promjeru oštećenih područja. Referenca. Debljina svakog sloja kita ne smije biti veća od 5 mm. Temeljito sušenje slojeva osigurava pouzdanu fiksaciju, eliminirajući pojavu slijeganja, pukotina ili ljuštenja. Dodavanje učvršćivača i vrijeme sušenja moraju se izvršiti u skladu s uputama proizvođača

**Mašina za lepljenje** Dijelovi moraju biti zaštićeni kako bi se karoserija zaštitala od supstanci koje se koriste u prajmeru i farbanju. Da biste to učinili, uz pomoć filma, papira, ljepljive trake blokira se sve što ne zahtijeva bojenje.

#### Nanošenje na tlo i matiranje

Nakon nivелisanja delova karoserije, fino zrnatim brusnim papirom (br. 360) ukloniti sjaj sa dela, odmastiti deo i pripremiti smešu prajmera prema zahtevima proizvođača. Preporučuje se nanošenje prajmera sa pištoljem za prskanje željenog prečnika mlaznice.

Prvi sloj treba napraviti vrlo tanak da se izbjegnu mrlje. Ako je potrebno, možete dodatno nanijeti 1-2 sloja i osušiti automobil, obično je za to dovoljan jedan dan. Nakon što se prajmer potpuno osuši, treba ga tretirati peglom i brusnim papirom (br. 500,600) sa vodom.

Tla su raznih vrsta:

Za završnu obradu površine i osiguravanje visokokvalitetnog nanošenja boje koriste se punila.

Antikorozivna, koristi se za zaštitu metalnih dijelova karoserije. U prisustvu tragova rde, kao i nakon zavarivanja, potrebno je tretiranje takvim prajmerom. Epoxy, koji formiraju zaštitni sloj, ali nemaju svojstva protiv korozije. Koriste se za očuvanje karoserije i kao izolacija.

Nakon što se prajmer osuši, na njega treba nanijeti prostirku, uz naizmjeničnu obradu brusnim papirom - 260-480 za akril i 260-780 za metalik.

#### Ponovno ljepljenje

U ovoj fazi potrebno je zamijeniti zaštitne papire i folije na dijelovima koji ne zahtijevaju farbanje, jer prilikom nanošenja boje na njega mogu dospjeti elementi iz prethodnih radova tokom nanošenja boje. Prije farbanja, prikladnije je zaštитiti automobil filmom.



Izvor: <https://alfavikup.ru>

**Sl.23. Proces farbanja u namjenskoj komori**

### **Bojanje**

Prije nanošenja boje, površinu koja se tretira treba odmastiti, na primjer sredstvom za uklanjanje silikona. Boja se mora nanositi pištoljem za farbanje u skladu sa željama proizvođača. Prečnik mlaznice pištolja za prskanje treba da bude 1,1-1,3 mm. U većini slučajeva premaz se nanosi u 3-4 sloja. Ako je korištena akrilna boja, možete nastaviti sa sušenjem.

### **Lakiranje**

Nakon što se boja potpuno osuši, uklonite mrlje i prašinu sa površine koju treba tretirati ljepljivom krpom. Metalno obrađene površine nije potrebno odmašćivati. Površina se može lakirati 25-35 minuta nakon nanošenja završnog sloja boje. Lakiranje treba nanositi prema zahtjevima u uputama proizvođača. Obično koristite mlaznicu za pištolj za prskanje promjera 1,35-1,5 mm.

### **Sušenje**

Nakon nanošenja završnog sloja laka ili boje (akril), potrebno je dobro osušiti tretiranu površinu. Uobičajeno vrijeme sušenja tretirane površine na pozitivnim temperaturama nastupa u jednom danu. Vrijeme sušenja može se smanjiti dodavanjem brzih učvršćivača u boju ili povećanjem vanjske temperature. U ovom slučaju, do sušenja tijela dolazi u roku od 3-6 sati. Maksimalna polimerizacija boja i lakova se javlja u roku od 7-14 dana. Prije toga, površina će biti potpuno suha, ali će parametri čvrstoće premaza biti znatno niži.

### **Montaža automobila**

Nakon što se farba osuši, potrebno je vrlo pažljivo vratiti sve dijelove uklonjene prije farbanja.

### **Poliranje**

Završno poliranje površina izvodi se posebnom abrazivnom pastom, nakon čega je potrebno prošetati završnim lakom za povećanje sjaja. Poliranje karoserije mora se izvršiti najkasnije 14 dana nakon farbanja, nakon što se svježi premaz potpuno polimerizira

## **4. VRSTE I KARAKTERISTIKE MOGUĆIH UTICAJA PROJEKTA NA ŽIVOTNU SREDINU**

Prema Pravilniku o bližem sadržaju dokumentacije koja se sprovodi uz zahtjev za odlučivanje o potrebi izrade elaborata („Sl. listu CG”, br. 19/19), vrste i karakteristike mogućih uticaja projekta na životnu sredinu se razmatraju u odnosu na karakteristike lokacije i karakteristike projekta, uzimajući u obzir uticaj projekta na faktore od značaja za procjenu uticaja kojima se utvrđuju, opisuju i vrednuju u svakom pojedinačnom slučaju, pri tomr vodeći računa o:

- veličini i prostoru na koji projekat ima uticaj, kao što su geografsko područje i broj stanovnika na koje projekat može uticati,
- prirodi uticaja sa sapekta nivoa i koncentracija emisija zagađujućih materija u vazduhu, površinskim i podzemnim vodama, zemljištu, gubitak i oštećenje biljnih i životinjskih vrsta i njihovih staništa, gubitak zemljišta i drugo,
- jačini i složenosti uticaja,
- vjerovatnoći uticaja,
- kumulativnom uticaju sa uticajima drugih postojećih projekata,
- prekograničnoj prirodi uticaja i
- mogućnosti smanjivanja uticaja.

Sa aspekta prostora, uticaj Projekta objekta za farbanje I popravku limarije Dupana

Šunjevarića biće lokalnog karaktera, a posebno se neće odraziti na zemljište koje će biti obuhvaćeno eksploatacijom a koje iznosi na ukupnu bruto  $P=52m^2$ . Uticaj na kvalitet vazduha će biti minimalan jer se radi o procesu koji se odvija u zatvorenom objektu a sirovina koja se obrađuje je proizvedena prema standardu, boje i lakovi iz EU. Područje okolo lokacije je naseljeno. Lokacija pripada naselju Nedakusi u kojoj je prema Popisu iz 2011. godine živjelo 2212 stanovnika u 594 domaćinstava (*Izvor: MONSTAT, 2011*) Uzroci mogućih negativnih uticaja na okolno stanovništvo su prije svega posledica neažurnog i neadekvatnog praćenja i kontrole mogućeg zagađenja vazduha i nivoa buke, jer mogućnost pojave nepovoljnog uticaja prekomjerne buke u radnim okolinama postoji u ovom proceseu. Imajući u vidu nadmorsku visinu objekta vjerovatnoča kumulativnih uticaja neće biti velika. Proces u objektu Dušana Šunjevarića, Ul. Čamila sijarića, Bijelo Polje neće imati prekogranični uticaj. Na osnovu analize karakteristika ove lokacije, kao i karakteristika planiranih postupaka u okviru nje, preko mjera za sprečavanje, smanjenje ili otklanjanje štetnih uticaja moguće je smanjenje negativnih uticaja na životnu sredinu.

## **5. OPIS MOGUĆIH ZNAČAJNIH UTICAJA PROJEKTA NA ŽIVOTNU SREDINU**

U fazi rada objekta Dušana Šunjevarića, Bijelo Polje doći će do određenog uticaja na pojedine segmente životne sredine prevashodno na lokaciji objekta i u njenom užem okruženju.

### **Kvalitet vazduha**

Predmetni projekat predstavlja dio montažnog objekta u kome se nalazi komora je dimenzija  $7,6m \times 6,7m$ . Bruto površina montažnog objekta u kom je smještena komora za farbanje je  $P=52m^2$ . Proces farbanja automobila se odvija u zatvorenom prostoru auto lakirarskoj komori "Spray booth Model:GL 2000-A1", uvezenoj 2014.u Crnu Goru. Proces se farbanja automobila se odvija skladu sa sistemom kvaliteta te se ne očekuje da će predmetni projekat uticati na kvalitet vazduha.

### **Vode**

Otpad i otpadne vode U toku procesa popravke lima na autima i farbanja auta nastaje: čvrsti i otpad. Vrste otpadne materije su komunalni otpad i ambalažni otpad. Atmosferske vode sa krovnih površina, izgrađenih objekata, se pomoću sistema oluka sakupljaju a potom usmeravaju na zelene površine kompleksa. Nema tehnoloških otpadnih voda.

Boravkom radnika u pogonu nastaju sanitарне vode, te je predviđeno da se iste odvode u postojeću kanalizacionu mrežu u Nedakusima, a shodno Čl. 5 Pravilnik o kvalitetu i sanitarno-tehničkim uslovima za ispuštanje otpadnih voda u recipijent i javnu kanalizaciju, načinu i postupku ispitivanja kvaliteta otpadnih voda, minimalnom broju ispitivanja i sadržaju izvještaja o kvalitetu otpadnih voda ("Sl. list CG" br. 45/08, 9/10, 26/12, 52/12 i 59/13), treba da zadovolje uslove od  $2 mg/l$  i  $10 mg/l$  za mineralna ulja i ukupna ulja i masnoće, respektivno. Na ovaj način smanjiće se koncentracije opasnih i štetnih materija u otpadnim vodama čime će se smanjiti uticaj na kvalitet podzemnih voda i zemljišta.

### **Zemljište**

Zagađenje zemljišta je malo vjerovatno da se može deseti jer se cijeli proces odvija u zatvorenom prostoru, u namjenskom objektu površine  $P=52 m^2$ .

### **Sprječavanje stvaranja buke**

Pri radu pogona koriste se transportna sredstva i mašine u otvorenom radnom prostoru. Obzirom na lokaciju pogona odnosno da se isti nalazi u zatvorenom objektu, procjena je da isti neće ometati mir i odmor u najbližim stambenim jedinicama, kao i u susjednim poslovnim prostorima. Buku je potrebno periodično mjeriti (jednom godišnje ), te po potrebi poduzeti mjere zaštite.

### **Uticaj na naselje i stanovništvo**

Pogon Dušana Šunjevarića se nalazi u vanurbaniziranom i prostornim planom definisanom prostoru, tačnije u Nedakusima. O uticaj pogona u prostoru u kojem imaju egzistirati može se smatrati pozitivno, a ogleda se prvenstveno u dalnjem razvoju poslovne zone gdje se osiguravaju nova radna mjesta i pospješuje dodatna privredne aktivnost.

### **Uticaj na ekosisteme i geologiju**

Uticaji na biljni i životinjski svijet u toku ekspolatacije poslovnog objekta Dušana Šunjevarića neće biti negativni jer će u procesu proizvodnje sve se odvija u zatvorenom prostoru i poslovnom objektu površine  $P=52m^2$ . Kako je utvrđeno da nema biljnih i životinjskih vrsta koje bi trebalo zaštititi, tako u eksploatacije ovog objekta neće biti uticaja na ekosisteme. Lokacija objekta ne pokriva nalazišta minerala, paleontoloških i mineroloških pojava koje su ili bi trebalo biti zaštićene, tako da nema negativnog uticaja na heologiju u fazi eksploatacije

### **Akcidentne situacije**

Do najvećeg negativnog uticaja u projekta na pojedine segmente životne sredine može doći u slučaju pojave akcidenta, a prije svega eventualnih eksplozija, pojave požara, kao i prosipanja ulja i goriva iz mehanizacije i motornih vozila.

## **6. MJERE ZA SPREČAVANJE, SMANJENJE ILI OTKLANJANJE ŠTETNIH UTICAJA**

Zbog svoje specifičnosti, Projekat- Objekat za farbanje (komorom) vozila i popravke limarije, lociran na katastarskoj parceli br. 140 u KO Nedakuse Bijelo Polje investitora Dušana Šunjevarića ne može biti uzročnik degradacije životne sredine, ukoliko se u toku izvođenja i funkcionisanja projekta, preduzmu odgovarajuće preventivne mjere zaštite. Na osnovu analize svih karakteristika postojeće lokacije, kao i karakteristika planiranih postupaka u okviru lokacije, ukazuje, da su ostvareni osnovni uslovi za smanjenje negativnih uticaja na životnu sredinu. Za neke uticaje na životnu sredinu, koji se očekuju, potrebno je preduzeti odgovarajuće preventivne mjere zaštite, kako bi se nivo pouzdanosti čitavog sistema podigao na još veći nivo. Sprečavanje, smanjenje i otklanjanje štetnih uticaja može se sagledati preko mjera zaštite predviđenih tehničkom dokumentacijom, mjera zaštite predviđenih prilikom izgradnje objekta, mjera zaštite u toku eksploatacije objekta i mjera zaštite u akcidentu. Neophodne mjere radi smanjenja ili sprečavanja štetnih uticaja koji mogu nastati realizacijom Projekta- Objekat za farbanje (komorom) vozila i popravke limarije, lociran na katastarskoj parceli br. 140 u KO Nedakuse Bijelo Polje mogu se sistematizovati u sledeće kategorije:

- Mjere predviđene zakonskim i podzakonskim aktima
- Mjere u toku izgradnje objekta
- Mjere preduzete i planirane mere zaštite životne sredine
- Mjere koje će se preduzeti u slučaju udesa
- Mjere koje će se preduzeti nakon prestanka rada i zatvaranja objekta

## 7. IZVORI PODATAKA

Zahtjev za odlučivanje o potrebi izrade Elaborata o procjeni uticaja na životnu sredinu za projekat-Objekat za farbanje (komorom) vozila i popravke limarije, lociran na katastarskoj parceli br. 140 u KO Nedakuse Bijelo Polje urađen je u skladu sa Pravilnikom o bližem sadržaju dokumentacije koja se sprovodi uz zahtjev za odlučivanje o potrebi izrade elaborata („Sl. listu CG”, br. 19/19). Prilikom izrade Zahtjeva za odlučivanje o potrebi izrade Elaborata o procjeni uticaja na životnu investitora Dušana Šunjevarića korišćena je sledeća:

### **Zakonska regulativa:**

- Zakon o planiranju prostora i izgradnji objekata („Sl. list CG” br. 64/17., 44/18., 63/18. i 11/19.).
- Zakon o životnoj sredini („Sl. list CG” br. 52/16).
- Zakon o procjeni uticaja na životnu sredinu („Sl. list RCG” br. 80/05 i „Sl. list CG” br. 40/10, 73/10 i 40/11, 27/13, 52/16).
- Zakon o zaštiti prirode („Sl. list CG” br. 54/16).
- Zakon o zaštiti kulturnih dobara („Sl. list CG” br. 49/10, 40/11 i 44/17).
- Zakon o vodama („Sl. list CG” br. 27/07, 22/11, 32/11, 47/11, 48/15, 52/16, 55/16 i 2/17).
- Zakon o zaštiti vazduha („Sl. list CG” br. 25/10 i 43/15).
- Zakon o zaštiti buke u životnoj sredini („Sl. list CG”, br. 28/11 i 01/14).
- Zakon o upravljanju otpadom („Sl. list CG” br. 64/11 i 39/16).
- Zakon o rudarstvu ("Službeni list RCG" br. 65/08, i Sl. list CG", br. 74/10);
- Zakon o geološkim istraživanjima ("Sl. list RCG" br. 28/93, 27/94, 42/94, 26/07);
- Zakon o komunalnim djelatnostima („Sl. list CG” br. 55/16 i 74/16).
- Zakon o zaštiti i spašavanju („Sl. list CG” br. 13/07, 05/08, 86/09, 32/11 i 54/16).
- Zakon o zaštiti i zdravlju na radu („Sl. list CG” br. 34/14).
- Zakonom o prevozu opasnih materija („Sl. list CG” br. 33/14).
- Pravilnikom o bližem sadržaju dokumentacije koja se sprovodi uz zahtjev za odlučivanje o potrebi izrade elaborata ("Sl. listu CG", br. 19/19).
- Pravilnik o načinu i uslovima praćenja kvaliteta vazduha („Sl. list CG”, br. 21/11 i 32/16).
- Pravilnikom o emisiji zagađujućih materija u vazduhu („Sl. list RCG” br. 25/01)
- Uredba o utvrđivanju vrsta zagađujućih materija, graničnih vrijednosti i drugih standarda kvaliteta vazduha („Sl. list CG”, br. 25/12).
- Uredba o klasifikaciji i kategorizaciji površinskih i podzemnih voda („Sl. list CG” br. 02/07).
- Pravilnik o kvalitetu i sanitarno-tehničkim uslovima za ispuštanje otpadnih voda u recipijent i javnu kanalizaciju, načinu i postupku ispitivanja kvaliteta otpadnih voda, minimalnom broju ispitivanja i sadržaju izvještaja o kvalitetu otpadnih voda („Sl. list

CG” br. 45/08, 9/10, 26/12, 52/12 i 59/13).

- Pravilnik o klasifikaciji otpada i katalogu otpada („Sl. list CG” br. 59/13 i 83/16).
- Pravilnik o uslovima koje treba da ispunjava privredno društvo, odnosno preduzetnik za sakupljanje, odnosno transport otpada („Sl. list CG” br. 16/13).

### **Projektna dokumentacija**

- Tehnološki opis auto lakirerske komore “Spray booth Model:GL 2000-A1”, uvezene 2014.u Crnu Goru.
- Izvještaj o strateškoj procjeni uticaja na životnu sredinu za PUP Bijelog Polja, 2014.godine
- Fuštić i Đuretić“Zemljista Crne Gore“, Univerzitet Crne Gore, Biotehnički Institut-Podgorica, 2000.godine.
- Strateški plan razvoja Opštine Bijelo Polje 2017-2021.godine, Bijelo Polje,2017.godine
- [https://www.monstat.org/userfiles/file/popis2011/saopstenje/knjiga\\_prvi%20rezultati\(1\).pdf](https://www.monstat.org/userfiles/file/popis2011/saopstenje/knjiga_prvi%20rezultati(1).pdf)